

RLB 103 pracovní list 22

1. Čtete a překládejte:

- 1 قَدْ قُتِلَ خَمْسَةُ أَشْخَاصٍ. 2 سُئِلَ عَنْ دِرَاسَتِهِ. 3 قُتِلُوا فِي الْحَرْبِ الْعَالَمِيَةِ الْأُولَى. 4 جُرِحَتْ الْبِنْتُ.
5 هَلْ يُسْمَحُ لَنَا بِالذُّخُولِ إِلَى هَذَا الْمَسْجِدِ؟ 6 صُنِعَتْ هَذِهِ الطَّائِرَاتُ فِي أَمْرِيكََا. 7 عُيِّنْتُ مَدِيرًا لِلشَّرْكَةِ مِنْذُ
سِتِّ سِنَوَاتٍ. 8 يُعْتَبَرُ هَذَا الْكَاتِبُ أَهَمَّ مُفَكِّرٍ فِي الْعَالَمِ الْعَرَبِيِّ. 9 يُقَالُ إِنَّهَا مَمْلَكَةٌ ذَهَبِيَّةٌ.

2. Vyjádření „nic“ a „nikdo“ pomocí slovíček أَحَدٌ (jeden) شَيْءٌ (věc).

(FB Arabština pro pokročilé 72)

Slovíčko أَحَدٌ v kladné větě překládáme jako „někdo“, „kdosi“	
Kdosi/někdo přišel.	جاءَ أَحَدٌ
Slovíčko أَحَدٌ se zápornkou لا nebo v záporné větě překládáme jako „nikdo“.	
Nikoho jsem neslyšel/a.	مَا سَمِعْتُ أَحَدًا
V domě nikdo není.	لَا أَحَدٌ فِي الْبَيْتِ

Slovíčko شَيْءٌ v kladné větě překládáme jako „něco“, „cosi“	
Cosi/něco spadlo.	سَقَطَ شَيْءٌ
Slovíčko شَيْءٌ se zápornkou لا nebo v záporné větě překládáme jako „nic“.	
Ničemu jsem nerozuměl/a.	مَا فَهِمْتُ شَيْئًا
V tašce nic není.	لَا شَيْءٌ فِي الشَّنْطَةِ

3. Budoucí perfektum. (FB Arabština pro pokročilé 107)

Je tvořeno imperfektem slovesa „být“ يَكُونُ (v odpovídající osobě a čísle), za nímž následuje částice قد a perfektum významového slovesa.

Za týden mu bude (dosáhne) 50 let.	
	بَعْدَ أُسْبُوعٍ يَكُونُ قَدْ بَلَغَ ٥٠ مِنْ عُمُرِهِ.
Až se vrátím do školy, budou mít spolužáci už napsaná všechna slovíčka.	
	عِنْدَمَا أَرْجِعُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ يَكُونُ زُمَلَائِي قَدْ كَتَبُوا كُلَّ الْكَلِمَاتِ

4. Čtete a překládejte:

- 1 قد وصل أبونا أمس. 2 قد يصل أخي غداً. 3 قد درسنا كل الكلمات. 4 قد أدرس اللغة العربية في القاهرة. 5 لما دخلنا الغرفة علمنا بأن الولد كان قد ذهب. 6 كانت أختي قد رجعت إلى بيتها عندما قابلت زوجها. 7 مساء الغد أكون قد أنهيت هذه الترجمة. 8 عندما نصل إلى المطار تكون الطائرة قد هبطت.

5. Kompozita se zápornkou لا (FB Arabština pro pokročilé 158)

Jsou brána jako jedno slovo. Proto věnujte pozornost jejich určenému tvaru:

اللامسئولية	nezodpovědnost	لامسئولية	zodpovědnost	مسئولية
اللامركزية	decentralizace	لامركزية	centralizace	مركزية
اللاسلكي	bezdrátový	لاسلكي	drátový (kabelový)	سلكي

6. Slovesa označující začátek děje. (FB Arabština pro pokročilé 141)

začít (a) بدأ	Za těmito slovesy následuje obvykle indikativ imperfekta (přítomný čas) případně předložka a za ní maṣdar.	
vzít (u) أخذ		
začít, pustit se do (a) شرع	Začala psát.	شرعت تكتب
začít, stát se (ī) صار	Začal studovat.	راح يدرس
učinit, způsobit (a) جعل	Začal/a jsem číst.	أخذت في القراءة
jít (ū) راح		

Čtete a překládejte:

- ١ أخذتُ أتكلّم معه. ٢ بدأ صديقي أحمد يلعب. ٣ شرعتُ بعض الأُسَر تهاجر البلد. ٤ صارتُ تتحدّث.
٥ راح الأولاد يدرسون اللغات الأجنبية. ٦ جعلها تبكي.

7. Slabá slovesa IV. - s identickým 2. a 3. radikálem (typ مرّ) (OO231)

Perfektum – kmen **marr-** se před příponou začínající na souhlásku mění na **marar-**

on minul	مرّ
ona minula	مرّت
ty jsi minul	مررت
ty jsi minula	مررت
já jsem minul/a	مررت

atd.

Imperfektum – kmen **-murr-** se před příponou začínající na souhlásku mění na **-mrur-**

oni míjejí	يمرون
ony míjejí	يمرنن

atd.

Subjunktiv

množné číslo	jednotné číslo	
يَمُرُّوا	يَمُرُّ	3.os., m.rod
يَمُرُّنَ	تَمُرُّ	3.os., ž.rod

... atd.

Apokopát

jednotné číslo	
يَمُرُّ / يَمُرُّ	3.os., m.rod
تَمُرُّ / تَمُرُّ	3.os., ž.rod

... atd.

Imperativ

dvojné číslo	množné číslo	jednotné číslo	
مُرَّا / أَمُرُّا!	مُرُّوا / أَمُرُّوا!	مُرِّ / أَمُرِّ!	2.os., m.rod
مُرَّا / أَمُرُّا!	أَمُرُّنَا!	مُرِّي / أَمُرِّي!	2.os., ž.rod

Příčestí

příčestí trpné	příčestí činné
مَمْرُورٌ	مَارٌّ

8. Tzv. „sestry kána“ (FBII157) Některá z již známých sloves patří do skupiny, která je v arabské gramatice nazývána „sestry kána“ أَخَوَاتُ كَان . Spojuje je skutečnost, že **jmenný přísudek se po nich klade vždy ve 4. pádě**. Většinou vyjadřují setrvání či naopak změnu stavu. Zde je výběr těch frekventovanějších:

stát se někým/něčím IV. أَصْبَحَ - يُصْبِحُ	trvat (ū) دَامَ - يَدُومُ	
zůstat, zbývat, pokračovat (ā) بَقِيَ - يَبْقَى	nebýt لَيْسَ	
prestat s něčím (ā) زَالَ - يَزَالُ	Stal jsem se lékařem.	أَصْبَحْتُ طَبِيبًا
nadále být něčím/dělat něco (a) ظَلَّ - يَظَلُّ	Stále ještě je studentem.	لا يَزَالُ طَالِبًا
začít, stát se (ī) صَارَ - يَصِيرُ		

9. Čtěte a překládejte:

- ١ كان أخي مريضاً. ٢ أصبحتُ مهندساً. ٣ لا يزال أحمد يدرس في الصف الأول. ٤ صارت فاطمة مترجمة.
- ٥ ظللتُ طالباً ممتازاً.

10. Slovesa označující trvání a pokračování (FB Arabština pro pokročilé 151)

přestat s něčím (ā) زال užívá se v záporu ما زال/لا يزال = nepřestávat nadále být něčím/dělat něco (a) ظلّ opustit, zanechat, nechat (u) ترك zůstat, zbývat, pokračovat (ā) بقي položit, nechat, opustit (a) ودّع (častěji se používá v imperativu)	Za těmito slovesy následuje obvykle indikativ imperfekta (přítomný čas) případně jméno.	
	Byl ještě studentem.	ما زال طالِباً.
	Dále poslouchal rádio.	ظلّ يَسْمَعُ الراديو.
	Nechal jsem ji psát ten dopis.	تركتُها تَكْتُبُ الرسالة.
	Zůstal dítětem.	بقيَ طفلاً.
	Nech nás mluvit!	دعنا نتكلّم!

11. Používání slovesa “vrátit se“ يَعُودُ – عاد v záporu s následujícím významovým slovesem nebo jménem ve významu „již ne“, „již není“. (OO206)

Užívá se لا يَعُودُ nebo لم يَعُدْ pro přítomný čas, pro minulý čas předchází před těmito obraty sloveso „být“

كان - běžným způsobem se respektuje osoba, rod i číslo.

Již nestuduji.	لا أَعُودُ (لَمْ أَعُدْ) أَدرُسُ.
Již není studentem.	لا يَعُودُ (لَمْ يَعُدْ) طالِباً.
Již nebyla ve firmě.	كانتْ لا تَعُودُ (لَمْ تَعُدْ) في الشَّرْكَةِ.

Příslaví

﴿شُكُوكُ العاقِلِ أَفْضَلُ مِنْ ثِقَةِ المَجْدُوبِ﴾

Pochybnost mudrce je lepší než jistota hlupáka.

(Charif Bahbouh, Radwan Bahbouh, Arabská přísloví a mudrosloví, Dar Ibn Rushd, Praha 1991)